

APREST
DOMINICAL

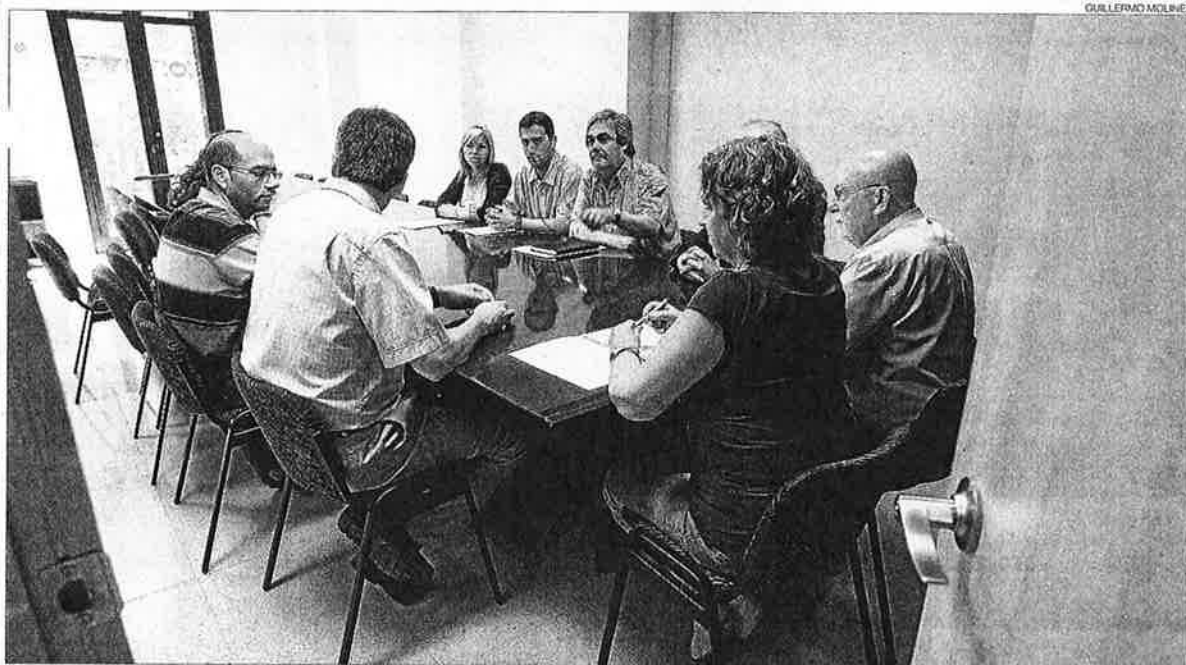
JOSEP MARIA
Ureta

L'últim recurs per desencallar un conveni és l'arbitratge, al qual les parts se sotmeten voluntàriament. El Govern vol forçar que sigui obligatori.

Àrbitres sense targetetes

L'arbitratge obligatori és una novetat inesperada en la reforma laboral

► Negociació, amb mediador, a la seu del Tribunal Laboral de Catalunya, divendres passat, a Barcelona.

El món empresarial hi conviu amb dues doctrines sobre la funció del consultor. La que diu que no s'ha de tocar res mentre l'empresa funciona, i la que és partidària d'anticipar-se. No ho arreglis si funciona, diuen els uns; arregla-ho abans que s'espantii, diuen els de l'altre bàndol. Portat al terreny de les relacions laborals, n'hi ha que parlen sempre i més els últims anys de la reforma laboral pendent. Els més persistents volen canvis radicals, i en la seva exageració acaben inclò ent-hi el que funciona raonablement.

És el cas de la mediació i l'arbitratge quan els convenis venen i

no s'han renovat en un termini raonable. El Govern ho va anunciar el dia 10 passat, quan va prendre la iniciativa de la reforma laboral, una vegada els sindicats van oferir taules i els empresaris es van aixecar de la taula, sense més ni més. Entre els canvis legislatius s'anava a introduir, entre moltes altres coses, l'arbitratge obligatori com a última instància per desencallar un conveni empantanegat.

Possible, sí que ho és. Però és estrany, si s'entén per això que es practica a pocs llocs. Segons un estudi publicat recentment, només dos països de la Unió Europea tenen arbitratge obligatori, Grècia i Estònia.

No sembla que hi hagi gaire cosa a copiar d'aquestes experiències.

Potser l'omnipresent presència de l'arbitratge lligat a l'esport pot haver activat algun subconscient ministerial. En aquest cas l'àrbitre és jutge, aplica el reglament, amb freqüència a disgust de tothom. En el terreny de les relacions laborals, el jutge és absolutament imprescindible, fins i tot per mandat internacional (OIT) en els processos d'acomodament. Això passa, no obstant, quan la relació s'ha trencat unilateralment en cas d'acomodament i el jutge decideix si és procedent o no.

Distingim. La reforma laboral del mes de setembre passat es va fer des

de la potestat del legislatiu de marcar les regles del joc per abans i després del partit, els contractes i els acomiadaments. La reforma d'ara entra en un terreny molt més reservat a les parts: el pacte de com es manté la relació entre les parts quan no es firma un nou conveni. És cert que hi ha alguna cosa que no funciona quan estan extingits 12.000 dels 18.000 existents. I que la pròrroga fins als penals no és el més desitjable. Seria copiar el mal ús que es fa de la pastilla de l'endemà (o abortiva, segons els detractors). Havia de ser un remei i s'ha convertit en un costum.

L'arbitratge, al qual les parts

se sotmeten voluntàriament, segueixi la fórmula que segueixi, ha funcionat bé els últims anys. A Catalunya, de solvència i prestigi reconeguts, existeix des de fa 18 anys el Tribunal Laboral de Catalunya (TLC). La seva fitxa: més de 10.000 expedients amb 133.000 empreses i 2,6 milions de treballadors afectats. La immensa majoria (95%), conciliacions. La resta són uns 500 arbitratges, resolts per un col·legiat d'entre el mig centenar de signats per consens per Foment, UGT i CCOO. ¿Hi ha cap necessitat de reforçar la seva autoritat obligant a sotmetre's al seu criteri? ¿Aquest variaria si fos obligatori? No sembla que necessitin reforçar-se amb l'amenaça de treure la targeta del nomenament oficial. La principal aportació de l'arbitratge

A Catalunya s'han fet només 500 arbitratges enfront de les 10.000 conciliacions

és que les parts sí que estan d'acord a sotmetre's hi i acatar la seva decisió independent. I en el termini de 20 dies, inaudit en instàncies judicials, amb el benentès que el TLC no és un òrgan judicial.

«En la negociació laboral, tothom sap que cal posar-se d'acord», explica un membre del TLC, que adverteix: «Un àrbitre pot causar més perjudici que benefici». En general, la part feble en les relacions laborals són els treballadors, que tenen com a arma principal la dilatació de la negociació si no estan d'acord. L'empresariat exigeix rapidesa, evitar la incertesa. El Govern sembla donar-li suport. Si és així, ¿per què reconeix que l'arbitratge obligatori voreja la inconstitucionalitat? I si els actuals organismes de mediació tenen dotacions escasses, ¿què costarà l'obligatorietat? ■

Periódico

Vídeo documental d'aquesta informació a <http://reptender.elperiodico.com>

EL PERIÓDICO 19/JUNY/2011